

YENİLENEBİLİR ENERJİ SEKTÖRÜNDE MEVZUAT DEĞİŞİKLİKLERİNİN YATIRIMLARA ETKİSİ VE HUKUKİ UYUŞMAZLIKLAR

Av. Süleyman BOŞÇA

Enerji Hukuku Araştırma Enstitüsü Başkanı

Özet

Yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik enerjisi üretimi amaçlı kullanımının yaygınlaştırılması, kaynak çeşitliliğinin artırılması, sera gazı emisyonlarının azaltılması, vs. amaçlı 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun, Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Elektrik Enerjisi Üretiminde Uygulanacak Usul ve Esasları belirlemiş ve yatırımcılar için çeşitli teşvikler sağlamıştır.

Bununla birlikte su, rüzgar, güneş gibi yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimi için 5436 sayılı yasaya ve 4628 sayılı yasaya bağlı olarak bir takım ikincil mevzuat hazırlanmış, bazılarında ise değişikliğe gidilmiştir.

Yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimi için yapılacak yatırım maliyetlerinin yüksekliği yatırımcıların doğru planlama yaparak öngörülebilir hedeflere yönelmelerini zorunlu kılmaktadır. Bunun ön koşulu ise yatırım sürecinin ve yatırımların hukuki güvence altına alınmasıdır.

Örnek olarak, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu sekiz kez, elektrik piyasası lisans yönetmeliği otuz üç kez değiştirilmiştir. Yapılan bu değişiklikler serbestleşme sürecinde makul görülse bile, kimi inceleme ve değerlendirme aşamasında veya uygun bulma aşamasında olan yatırım projeleri için hak kayıplarına neden olabilmektedir. Bu noktada kazanılmış hak kavramı gündeme gelmektedir. Ancak, kazanılmış hakkın lisans almakla mı yoksa lisans başvurusu yapmakla mı başlayacağı konusunda tartışmalar gündeme gelmektedir.

Bu noktada sektörle ilgili mevzuat değişikliklerinin yatırımlara etkisi tartışılması gereken önemli bir hukuki konu olarak değerlendirilmektedir.

Giriş

Yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik enerjisi üretimi amaçlı kullanımının yaygınlaştırılması, kaynak çeşitliliğinin artırılması, sera gazı emisyonlarının azaltılması, vs. amaçlı 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun, Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Elektrik Enerjisi Üretiminde Uygulanacak Usul ve Esasları belirlemiş ve yatırımcılar için çeşitli teşvikler sağlamıştır.

Bununla birlikte su, rüzgar, güneş gibi yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimi için 5436 sayılı yasaya ve 4628 sayılı yasaya bağlı olarak ikincil mevzuat hazırlanmış ve zaman içinde bazılarında değişikliğe gidilmiştir.

Yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimi için yapılacak yatırım maliyetlerinin yüksekliği yatırımcıların doğru planlama yaparak öngörülebilir ve sürdürülebilir hedeflere yönelmelerini zorunlu kılmaktadır. Bunun ön koşulu ise yatırım sürecinin ve yatırımların hukuki güvence altına alınmasıdır.

Bu çalışmada öncelikle yenilenebilir enerji sektörünü ilgilendiren mevzuat ile mevzuatın amacı ve bu mevzuatta yapılan değişiklikler belirtilerek, yapılan değişikliklerin yatırımlara etkisi ve hukuki uyumsuzluklar tespit edilmeye çalışılacaktır.

1. 4628 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu

Bu Kanunun amacı; elektriğin yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için, rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösterebilecek, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir elektrik enerjisi piyasasının oluşturulması ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin sağlanmasıdır.

4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununda bu bildirinin hazırlandığı tarihe kadar, 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı kanun, 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı kanun, 2/3/2005 tarihli ve 5307 sayılı kanun, 3/7/2005 tarihli ve 5398 sayılı kanun, 10/5/2006 tarihli ve 5496 sayılı kanun, 18/4/2007 tarihli ve 5627, 23/1/2008 tarihli ve 5728 sayılı kanun ve 9/7/2008 tarihli ve 5784 sayılı kanunla olmak üzere toplam sekiz kez değişiklik yapılmıştır.

2. 5346 Sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun

Bu Kanunun amacı; yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik enerjisi üretimi amaçlı kullanımının yaygınlaştırılması, bu kaynakların güvenilir, ekonomik ve kaliteli biçimde ekonomiye kazandırılması, kaynak çeşitliliğinin artırılması, sera gazı

emisyonlarının azaltılması, atıkların değerlendirilmesi, çevrenin korunması ve bu amaçların gerçekleştirilmesinde ihtiyaç duyulan imalat sektörünün geliştirilmesidir.

5346 sayılı kanunda 18/4/2007 tarih ve 5627 sayılı kanun ve 9/7/2008 tarih ve 5784 sayılı kanunda olmak üzere iki kez değişiklik yapılmıştır.

3. Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği

Bu yönetmeliğin amacı; elektriğin yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca oluşturulması öngörülen mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir elektrik piyasasında rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösterecek tüzel kişilere verilecek lisanslara ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinde toplam otuz üç kez değişiklik yapılmıştır.

4. Rüzgâr Enerjisine Dayalı Lisans Başvurularının Teknik Değerlendirilmesi Hakkında Yönetmelik

Bu Yönetmeliğin amacı; elektrik enerjisi üretiminde rüzgar enerjisinin etkin ve verimli kullanımını sağlamak amacıyla kaynak alanlarının belirlenmesi ve kullanımı ile, Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından lisans başvuruları hakkında verilecek teknik görüşün oluşturulmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Rüzgâr Enerjisine Dayalı Lisans Başvurularının Teknik Değerlendirilmesi Hakkında Yönetmelik yayımlandığı tarihten bu zamana üç kez değişikliğe uğramıştır.

5. Elektrik Piyasasında Üretim Faaliyetinde Bulunmak Üzere Su Kullanım Hakkı Anlaşması İmzalanmasına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

Bu Yönetmeliğin amacı, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu hükümleri çerçevesinde halen piyasada faaliyet gösteren veya gösterecek tüzel kişiler tarafından hidroelektrik enerji üretim tesisleri kurulması ve işletilmesine ilişkin üretim, otoprodüktör, otoprodüktör grubu lisansları için DSİ ve tüzel kişiler arasında düzenlenecek Su Kullanım Hakkı Anlaşması imzalanması işlemlerinde uygulanacak usul ve esasları belirlemektir.

Elektrik Piyasasında Üretim Faaliyetinde Bulunmak Üzere Su Kullanım Hakkı Anlaşması İmzalanmasına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik üç kez değişikliğe uğramıştır.

6. Elektrik Enerjisi Üretimine Yönelik Jeotermal Kaynak Alanlarının Kullanımına Dair Yönetmelik

Bu Yönetmeliğin amacı, elektrik enerjisi üretimine uygun jeotermal kaynak alanlarının kullanımına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

7. Elektrik İletim Sistemi Arz Güvenilirliği Ve Kalitesi Yönetmeliği

Bu Yönetmeliğin amacı; elektrik iletim sisteminin güvenilir ve düşük maliyetli olarak planlanması, işletilmesi ve tüketicilere kaliteli, yeterli ve düşük maliyetli elektrik enerjisi arz edilebilmesi için uygulanacak arz güvenilirliği ve kalitesi koşullarına ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

Elektrik İletim Sistemi Arz Güvenilirliği Ve Kalitesi Yönetmeliği üç kez değişikliğe uğramıştır.

8. Yenilenebilir Enerji Kaynak Belgesi Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

Bu Yönetmeliğin amacı; yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisleri için üretim lisansı sahibi tüzel kişilere Yenilenebilir Enerji Kaynak Belgesi verilmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

9. Elektrik Enerjisi Üretmek Amacıyla Aynı Bölge ve Aynı Kaynak İçin Yapılmış Birden Fazla Lisans Başvurusu Olması Halinde Seçim Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ

Bu Tebliğ, Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği çerçevesinde üretim faaliyetinde bulunmak amacıyla aynı bölge ve aynı kaynak için başvuru yapan birden fazla tüzel kişi arasından seçim yapılmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Bu Tebliğ, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa ve Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 9 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Danıştay 13 üncü Dairesinin 2005/6292 Esas sayılı dosyasında, “Elektrik Enerjisi Üretmek Amacıyla Aynı Bölge ve Kaynak İçin Yapılmış Birden Fazla Lisans Başvurusu Olması Halinde Seçim Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ”in iptaline karar vermiştir.

10. Rüzgâr ve Güneş Ölçümlerine İlişkin Tebliğ

Bu Tebliğ, 4.8.2002 tarihli ve 24836 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin geçici 7 nci maddesi gereğince, rüzgâr ve güneş enerjisine dayalı üretim tesisi kurulmasına temel teşkil eden ölçümlere ilişkin usul ve esasları kapsar.

Rüzgâr ve Güneş Ölçümlerine İlişkin Tebliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Tebliğ ile 11.10.2002 tarih ve 24903 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Rüzgâr ve Güneş Ölçümlerine İlişkin Tebliğ” yürürlükten kaldırılmıştır.

Mevzuat Değişikliklerinin Yatırımlara Etkisi

Hiç şüphe yok ki, yenilenebilir enerji mevzuatında yapılan değişikliklerle elektrik arz güvenliğinin sağlanması, yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik enerjisi üretimi amaçlı kullanımının yaygınlaştırılması, bu kaynakların güvenilir, ekonomik ve kaliteli biçimde ekonomiye kazandırılması, kaynak çeşitliliğinin artırılması amaçlanmaktadır.

Bununla birlikte yapılan kimi düzenlemeler yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırımı teşvik ederken, kimi düzenlemeler yatırımları geciktirmektedir.

4628 sayılı kanunun 3. maddesinin 3. bendinde “Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı, kurulu gücü azami beş yüz kilovatlık üretim tesisi ile mikro kojenerasyon tesisi kuran gerçek ve tüzel kişiler, lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muaftır. Bu tüzel kişilerin ihtiyaçlarının üzerinde ürettikleri elektrik enerjisinin sisteme verilmesi halinde uygulanacak teknik ve mali usul ve esaslar Kurum tarafından çıkartılacak bir yönetmelikle belirlenir.” hükmü getirilmiştir. Daha önce kurulu güç ikiyüz kilovat ile sınırlı iken yapılan değişiklikle sınır beşyüz kilovata çıkartılmış ve kendi ihtiyaçları için elektrik üretecek gerçek ve tüzel kişiler yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik enerjisi üretimi amaçlı kullanımı konusunda teşvik edilmişlerdir. Ancak “Bu tüzel kişilerin ihtiyaçlarının üzerinde ürettikleri elektrik enerjisinin sisteme verilmesi halinde uygulanacak teknik ve mali usul ve esaslar Kurum tarafından çıkartılacak bir yönetmelikle belirlenir.” Hükmü ile teknik ve mali usul ve esaslar Kurum tarafından çıkartılacak yönetmeliğe bırakılmıştır. Kanunda yapılan bu değişikliğin üzerinden bir yıldan fazla zaman geçmesine rağmen henüz ilgili yönetmeliğin çıkartılmamış olması bu konudaki yatırımların gecikmesine neden olmaktadır.

Diğer taraftan lisans ticareti, yenilenebilir enerji yatırımlarını geciktirmekte ve bu durum arz güvenliğinin önünde de çok ciddi bir sıkıntı olarak durmaktadır. 4628 sayılı kanunda 18.04.2007 tarihli 5627 sayılı kanunun 15. maddesi ile yapılan değişiklikle Kurumun mevcut üretim lisanslarında ve lisans başvurularında teminat istemesi hüküm altına alınmıştır. Bu düzenlemeyle, lisans ticareti yapmak için lisans başvurusunda bulunan kişilerin bu yöndeki teşebbüsleri engellenmeye çalışılmıştır. Bu konuda 09.07.2008 tarihli ve 5784 sayılı kanunun 3. maddesi ile eklenen düzenleme ile üretim tesisi yatırımını ilgili mevzuat çerçevesinde belirlenen süreler içerisinde gerçekleştiremeyen tüzel kişilerin ilgili lisansı iptal edileceği hüküm altına alınarak lisans ticaretinin önlenmesi ve arz güvenliğinin sağlanması amaçlanmıştır.

4628 sayılı kanuna 09.07.2008 tarihli ve 5784 sayılı kanunun 3. maddesi ile yapılan eklemede “Rüzgâr enerjisine dayalı üretim tesisi kurmak üzere yapılmış veya yapılacak olan lisans başvuruları kapsamında, bu Kanun ile 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu kapsamında Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından yapılacak teknik değerlendirme ve ardından Kurum tarafından yapılacak değerlendirme sonucunda lisans almak için gerekli koşulları sağlayan başvuru sahipleri belirlenir.” hükmü ile rüzgar enerjisi lisans başvurularında 1 Kasım 2007 tarihinde lisans başvurusu yapanlar ile 1 Kasım 2007 öncesi lisans başvurusu yapanlar arasında bir fark kalmamıştır. Örnek olarak, 1 Kasım öncesi lisans başvurusunda bulunmuş olan bir özel sektör gerçek veya tüzelkişisi bu hükmün konulduğu 09.07.2008 tarihine kadar lisans almamışsa ve bu firmanın proje sahasına başka bir şirket 1 Kasım tarihinde lisans başvurusu yapmış veya bu sahada bir çakışma meydana gelmiş ise 1 Kasım’da lisans başvurusu yapan şirket ile 1 Kasım öncesi lisans başvuru yapan şirket EİE’nin teknik değerlendirmesinden sonra aynı şartlarda TEİAŞ tarafından yapılacak yarışmaya gireceklerdir. Bu hususta lisans başvurusu yapmak başvuru sahibi için kazanılmış hak teşkil etmeyecektir. Çünkü lisans başvurusu yapmak ile lisans almak tamamiyle birbirinden farklıdır. Kanaatimizce kazanılmış hak lisans almak ile doğacaktır. Bu nedenle bu düzenleme 1 Kasım öncesi lisans başvuruları ile 1 Kasım’da lisans başvuruları arasında bir ayırım yapmadığından 1 Kasım öncesi lisans başvurusunda bulunan şirketler açısından hakkaniyetli bir düzenleme olmamıştır.

Bir başka husus, lisans başvurusu yapılan sahalardaki çakışmaların nasıl giderileceği konusudur. Maalesef bu konuda daha önce bir öngörü olmadığından düzenleme yapma ihtiyacı hissedilmemiştir. Bununla birlikte 1 Kasım RES lisans başvurularında 78.000MW büyüklüğündeki başvurunun olması ve bu başvurularda bir sahaya birden fazla başvuru olması yahut saha çakışması durumlarının ortaya çıkması nedeniyle 4628 sayılı kanunda 09.07.2008 tarihli ve 5784 sayılı kanunun 3. maddesi ile ekleme yapılmıştır. Bu düzenleme ile “... Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından yapılacak teknik değerlendirme ve ardından Kurum tarafından yapılacak değerlendirme sonucunda lisans almak için gerekli koşulları sağlayan başvuru sahipleri belirlenir. Yapılan belirleme sonucunda da aynı bölge ve/veya aynı trafo merkezi için birden fazla başvurunun bulunması durumunda, bu başvurular Kurum tarafından Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketine gönderilir. Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından bu durumda olan başvurular arasından sisteme

bağlanacak olanı belirlemek için yarışma yapılır. Yapılan yarışmada, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketine işletmeye girdikten sonra yönetmelikle belirlenecek bir süre boyunca üretilen kWh başına ödenecek en yüksek katkı payını teklif ve taahhüt eden başvuru sahibi belirlenerek yarışma sonuçları Kuruma gönderilir.” hükmü ile EİE, EPDK ve TEİAŞ tarafından kanunda belirlenen aşamalardan geçen başvuru sahiplerinin lisans alacağı öngörülmüştür. Bununla birlikte; a) EİE tarafından yapılacak teknik değerlendirmeye ilişkin çıkartılan yönetmelik üç kez değişikliğe uğramıştır. Bu değişikliklerden kanaatimizce bu tebliğ kapsamında değerlendirilmesi gereken en önemlisi yönetmelik Ek: 2’de istenen ÇED’e ilişkin belgenin yönetmeliğin yayımından yaklaşık altı ay sonra yönetmelikten çıkartılmasıdır. Çünkü ÇED uygulamasında bir saha için yapılan ÇED’e ilişkin belge başvurusu daha sonra yapılan başvuruları engellemektedir. Bu durum saha çakışması yaşayan lisans başvuru sahipleri için tamamen sürecin tıkanması anlamına gelmektedir. EPDK tarafından verilen yüz elli günlük süre içerisinde de bu durumun çözülemeyeceği anlaşıldığından bu konuda yapılan değişiklikle ÇED’e ilişkin belge yönetmelikten çıkartılmıştır. Ancak lisans başvuru sahipleri bu süre içerisinde ÇED’e ilişkin belge almak için zaman, emek ve para kaybına uğramıştır. Ayrıca Yarışmaya ve yarışma sonunda belirlenen katkı payının ödenmesine ilişkin usul ve esasların belirleneceği ve TEİAŞ tarafından hazırlanması gereken yönetmelik bu tebliğin hazırlandığı 20.07.2009 tarihinde hala yayımlanmamıştır. Bu durum yatırımcılar açısından bir belirsizliği ifade etmektedir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun görevleri 4628 sayılı kanunun 5. maddesinde belirlenmiştir. Bununla birlikte kurul onayına tabi kimi işlemlerin başkanlık oluru! veya kurumun web sayfasından yapılan duyurularla yapıldığı müşahade edilmektedir. Bu durumda yetki gaspı ortaya çıkmaktadır.

Yenilenebilir enerji mevzuatında yapılan teşviklere ilişkin düzenlemeler yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırımları artırmaktadır. Yatırımlar için gerekli finansmanın sağlanması noktasında bankalarla yapılacak kredi anlaşmalarında baz alınan alım ve fiyat garantileri yenilenebilir enerjilerin elektrik üretimi amaçlı kullanımını teşvik etmektedir. Bununla birlikte kaynak çeşidine göre farklılık arz etmesi gereken alım ve fiyat garantileri tüm yenilenebilir kaynaklar için tek fiyat (5 euro/cent/5,5 euro/cent) olarak belirlenmiştir. Bu düzenleme özellikle güneş enerjisine yatırım yapmak için yeterli bir teşvik olmadığından bu kaynak yeteri kadar elektrik enerjisi üretimi amaçlı kullanılamamaktadır. Bu konuda TBMM’de olan kanun teklifi komisyonlardan geçerek genel kurulda sıra almışken yerli katkı payı nedeniyle genel

kuruldan geri çekilmiştir. Bu tür gecikmeler yenilenebilir enerji yatırımlarını geciktirdiği gibi yatırımcıları ümitsizliğe sevk etmektedir.

Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin Geçici 33. maddesi gereğince “üretim faaliyetleri kapsamında, Kurul kararı ile lisans verilmesi uygun bulunmuş, ancak uygun bulma kararında belirtilen yükümlülüklerini, 1/5/2008 tarihi itibarıyla yerine getiremediğinden dolayı lisans başvurusu reddedilmiş tüzel kişilere, 1/5/2008 tarihinden itibaren otuz gün içerisinde Kuruma başvurusu ve yapılacak inceleme sonucunda, reddedilen lisans başvurusuna konu üretim tesisi için DSİ tarafından Su Kullanım Hakkı Anlaşmasının ve TEİAŞ ve elektrik dağıtım şirketleri tarafından uygun bağlantı görüşlerinin devam ettiğinin tevsik edilmesi halinde, bu kapsama giren tüzel kişilerin lisans başvuruları yeniden inceleme ve değerlendirmeye alınır.” Bu düzenleme aslında kanunda belirtilen yükümlülüklerini süresinde yerine getirmeyen başvuru sahipleri için bir af niteliğindedir.

Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin Geçici 35. maddesine göre 31/12/2015 tarihine kadar, üretim tesislerinin sisteme bağlantısı için yeni iletim tesisi yapılmasının gerekli olduğu hallerde; bu tesislerin yapımı için TEİAŞ'ın yeterli finansmanının mevcut olmaması durumunda, söz konusu yatırımlar, bu tesise bağlantı talebinde bulunan tüzel kişi veya kişilerce müştereken yapılabilir veya finanse edilebilir. Yapılan yatırımın tutarı ilgili tüzel kişi veya kişiler ile TEİAŞ arasında yapılacak tesis sözleşmesi ile Bağlantı ve Sistem Kullanım Anlaşmaları çerçevesinde geri ödenir. Bu madde ile üretim tesisinin sisteme bağlantısı için yeni iletim tesisi yapılmasının gerekli olması durumunda ve TEİAŞ'ın yeterli finansmana sahip olmaması durumunda yatırım tutarı yatırımcıya geri ödenmek üzere yatırım aşamasında yatırımcı için ek külfet getirmektedir.

11/10/2002 tarih ve 24903 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Rüzgâr ve Güneş Ölçümlerine İlişkin Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır. Rüzgâr enerjisine dayalı üretim tesisi kurmak üzere lisans başvurusunda bulunan tüzel kişiler, tesisin kurulacağı saha üzerinde, bu Tebliğ kapsamında düzenlenen şartlara uygun olarak elde edilmiş en az bir yıl süreli, rüzgâr ölçümlerini lisans başvurusu sırasında Kuruma sunmakla yükümlü idi. Tebliğin yürürlükten kaldırılması ile lisans ticareti yapmak için rüzgar elektrik üretimi amaçlı lisans başvurusunda bulunan gerçek ve tüzel kişiler ölçüm yapma maliyetine ve süresine takılmamıştır. 1 Kasım 2007 tarihinde alınan rüzgar enerjisi lisans başvurularının 78.000MW büyüklükte olmasının en önemli sebebinin ölçüm kriterinin kaldırılması olduğu kanaatindeyiz.

Sonuç

Enerji sektörünün yeniden yapılanması sürecinde mevzuat değişikliklerinin sık olması yadırganacak bir durum değildir. Bununla birlikte hukuki ve teknik alt yapısı hazırlanmadan yapılan düzenlemeler sağlıklı bir piyasa yapısının kurulması önünde engel teşkil etmektedir.

Yatırımcılar açısından dikkat edilmesi gereken en önemli konu hukuki açıdan öngörülebilir yatırım süreci ve yasal güvencedir. Bu nedenle kuralların önceden konulması, lisanslama ve yatırım sürecindeki belirsizliklerin giderilmesi, lisans başvurusu sırasındaki düzenlemelerin sonradan başvuru sahiplerinin aleyhine değiştirilmemesi gerekir. Hukuka aykırı düzenlemeler yapılması nedeniyle yatırımcı ile düzenleyici kurum ve diğer ilgili kurum ve kuruluşlar arasında birçok hukuki uyuşmazlık meydana gelmektedir.

Yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimi amaçlı yatırım yapan özel sektör gerçek ve tüzel kişilerinin mevzuatı ve kurul kararlarını yakından takip etmesi, kendi aleyhine yapılan düzenlemelere karşı yasal yollara başvurusu menfaatine olan bir durumdur.